

Motion till riksdagen 2013/14:C19

**av Mikael Jansson (SD)
med anledning av prop. 2013/14:225**

Bättre förutsättningar för gode män och förvaltare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skärpa kontrollen vid tillsättning av gode män och förvaltare i enlighet med motionens förslag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbildning för gode män och förvaltare ska vara obligatorisk.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om obligatorisk yttranderätt för den som får god man eller förvaltare utsedd.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den som är satt under förvaltarskap och vill avsluta förvaltarskapet alltid ska ha rätt att få förvaltarskapet prövat.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ersättningsnivåerna för gode män ska vara jämbördiga och att gode män för vissa grupper, t.ex. ensamkommande, inte automatiskt ska ha högre ersättning.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om höjda ersättningsnivåer för gode män och förvaltare.

Motivering

Regeringens förslag för förändrade regler avseende gode män och förvaltare är åtminstone ett litet steg framåt från det nu gällande regelverket. Förslaget är dock långtifrån tillräckligt, mot bakgrund av de brister som bl.a. media belyst de senaste åren. Ytterligare uppstramning av lagtexten i föräldrabalken är nödvändig för att systemet med gode män och förvaltare ska fungera tillfredsställande.

Fel! Okänt namn på dokumenttypen: FEEL-GL-2

I regeringens lagförslag (11 kap. 2 § föräldrabalken) står det bara att förvaltarens eller den gode mannens lämplighet ska kontrolleras, inga riktlinjer i övrigt stipuleras. Detta menar vi är otillräckligt. En skärpt kontroll av gode män och förvaltare är nödvändig menar vi. En kontroll ska alltid göras och innefatta mer än betalningsanmärkningar och anmärkningar i belastningsregistret. En bedömning av gode mäns och förvaltares personlighet ska alltid göras via intervju efter kriterier som regeringen tillsammans med sakkunniga på området låter upprätta.

Regeringen stipulerar i 19 kap. 18 § föräldrabalken att utbildning ska erbjudas förvaltare och gode män. Vi menar att utbildning för gode män och förvaltare ska vara obligatorisk. Riktlinjer för utbildningens innehåll ska regeringen ge till känna.

Regeringen har i den föreslagna lydelsen av 11 kap. 16 § stipulerat att de som har gode man eller förvaltare utsedd åt sig nästan alltid ska äga yttranderätt i frågan. Frågan om yttranderätt är central och viktig för den som får en god man eller förvaltare utsedd åt sig. Om samtycke föreligger blir ju dessutom yttranderätten en snabb och enkel procedur. Vi föreslår därför att när tingsrätten utser god man eller förvaltare ska rätten alltid ge personen som verksamheten avser rätt att yttra sig, detta utan avsteg. Detta ska ske även i de fall där personen själv medgett förvaltarskapet eller ansökt själv om förvaltarskap eller god man.

Regeringens förslag till ny lagtext om förvaltarskapets upphörande (11 kap. 19 §) kan uppfattas som otydlig. Vi yrkar på att denna paragraf görs tydligare där det klart står att den som är satt under förvaltarskap har rätt att få sitt förvaltarskap prövat av rätten om den vill befrias från förvaltarskapet.

Det har framkommit att när det gäller ersättningsnivåerna generellt har de som är gode män för ensamkommande barn betydligt högre ersättning än andra gode män. Det finns ingen rimlig orsak till denna skillnad och gör det inte lättare att hitta personer som vill bli gode män. Ersättningsnivåerna ska vara jämbördiga för gode män och förvaltare oavsett vilken grupp man företäder som god man eller förvaltare. Vi vill att regeringen åtgärdar de förhållanden som orsakar dessa orättvisa ersättningsnivåer.

Med de nya kraven på gode män och förvaltare vi här ställer, och med de svårigheter regeringen själv framhåller med att få människor att ställa upp på dessa uppdrag, anser vi att höjda ersättningsnivåer är ofrånkomligt om systemet ska fungera i framtiden. Vi yrkar därför på höjda ersättningsnivåer för förvaltare och gode män. Regeringen bör införa en lagstadgad miniminivå för dessa ersättningar. Dessutom bör regeringen utreda om inte örönmärkta statsbidrag är en nödvändig väg för att höja ersättningsnivåerna.

Stockholm den 12 maj 2014

Mikael Jansson (SD)